

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Robert Isaksen, 75531612

Sluttrapport fra styringsgruppa - Jasska

Det vises til brev 30.06.2017, samt brev av 19.12.2017, hvor Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) tildeler 9,9 mill. kroner i skjønnsmidler over en 2,5 årsperiode. Skjønnsmidlene var avsatt til endrings- og utviklingsarbeid på «lokalsamfunnsniva» i etterkant av avdekkingen av «Tysfjordsakene», med en målsetting om bedre forebygging av omsorgssvikt, vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep. Man skulle også utvikle rutiner og tjenester knyttet til bedre ivaretagelse av de krenkede, gjerningspersoner, pårørende og andre berørte.

Det vises videre til brev av 23.06.2017, hvor det gjøres rede for plan for oppfølging. Prosjekt Jasska/ Trygg har vært rigget som et bredt sammensatt samarbeidsprosjekt, med mål om å forene lokalkunnskap og lokale ressurser med nødvendig eksternt kompetanse. Man har lagt vekt på å samle personer av ulik etnisitet, kultur, språk, livssyn/tro, bosted, status og stand, - offentlig sektor, privat næringsliv og frivillige lag og foreninger om å bidra med sitt til å skape ønsket utvikling på lokalsamfunnsnivå. I prosjektperioden har en fått etablert en mer planmessig og systematisk forebyggende innsats, som har vært lokalt forankret. Det er av stor viktighet at dette arbeidet videreføres for å oppnå ønsket effekt.

Fylkesmannen i Nordland (FMNO) ble som koordinator av prosjektet bedt om holde KMD orientert om fremdriften, og har fulgt dette opp gjennom statusrapporteringer i prosjektperioden. Styringsgruppen - bestående av representanter fra Fylkesmannen, Tysfjord og Hamarøy kommune, Arran og politiet - ble tillagt det overordnede ansvaret for prosjektstyring og koordinering av de ulike delprosjektene. I det følgende vil styringsgruppen sluttrapportere på bruk av skjønnsmidlene, og måloppnåelse i forhold til plan for oppfølging. Vedlagt styringsgruppas sluttrapportering, ligger også prosjektleders sluttrapport til styringsgruppa.

Delprosjektene

Delprosjekt 1 - Akutt beredskap og oppfølging av ofre, overgripere og pårørende

Målsetting:

Kommunene må kunne sørge for forsvarlige og tverrfaglige helse og omsorgstjenester til personer som har opplevd vold og seksuelle overgrep, samt andre berørte. Kommunene skal sørge for likeverdige tjenester uavhengig av kulturell bakgrunn, etnisitet og religion.

Utvalgt aktivitet:

- Arbeidsgruppe bestående av representanter fra de ulike kommunale helse og omsorgstjenestene, samt politi, SANKS (Samisk nasjonal kompetansetjeneste) og Fylkesmannen i Nordland. Ledet av kommunalleder for helse og velferd i Hamarøy Grethe Prestegård.
- Oppsøkende tjeneste i Musken - SANKS jobber sammen med kommunens ansatte for å gjøre de offentlige velferdstjenestene mer tilgjengelige for befolkningen i Musken ved å drive oppsøkende virksomhet. Reiser inn til Musken og gjør seg tilgjengelig for dialog/informasjon/veiledning en ettermiddag i uken i en periode.
- Det har vært gjennomført åpne informasjonsmøter på Drag og i Kjølsvik (desember-2018) ledet av SMISO (senter mot incest og seksuelle overgrep)
- 11. jan 2019 ble det gjennomført møte med sikte på å initiere en satsning på gjenopprettende prosesser i tilknytning til utfordringer ved tilbakeføring etter soning og ved henlagte saker. Deltakere var blant annet politi, konfliktråd, kriminalomsorgen, representanter fra Bodø fengsel m.f.
- Nye retningslinjer for arbeid med saker med vold og overgrep ferdigstilt og klar til bruk
- Nye rutinebeskrivelser for melding til BV- tjenesten ferdigstilt og klar til bruk
- Nye tiltakskort om hhv bekymrings situasjoner og akutte situasjoner ferdigstilt og klar til bruk
- Gjennomført øvelse med ca 35 ledere/fagfolk fra ulike enheter i Tysfjord og Hamarøy, for å fremme felles forståelse og handlingsmønster i tenkte situasjoner.
- Ivaretagelse/veiledning av ansatte som jobber med traumeutsatte. Samarbeid med RVTs (Ressursenter om vold, traumatisk stress og elvmordsforebygging) Nord, der de har laget et program med fagdager og tilrettelagt for veiledning av BV- og helse og omsorgstjenester.
- Fagdager gjennomført.
- Åpent klagemottak i tilfelle noen har negative opplevelser i møte med tjenester.
- Etablering av Frivillig forening som utgjør et nettverk som skal jobbe for økt åpenhet
- Forsøk på oppstart av pilotdrift av tilbud med samisk kontaktpunkt i helse- og omsorgstjenestene.
- Tilrettelagt for SMISO tilbyr tjenester i Tysfjord og Hamarøy.
- Finansierer videreføring av påbegynt BTI (Bedre tverrfaglig innsats) -satsning i nye Narvik kommune, for å sikre at Kjølsvik og Ballangen også blir del av den arbeidsformen.

Styringsgruppa vurderer delprosjekt 1 å ha innfridd målsetningen i prosjektskisse av 23.06.2017.

Forøvrig vises det til vedlagt rapport fra prosjektleder til styringsgruppa for mer inngående beskrivelse av aktivitet.

Delprosjekt 2 - Opplæring av barn og unge

Målsetting:

Bevissthet rundt grensesetting og gode og dårlige berøringer. Styrke barn og unges kompetanse om hva seksuelle overgrep er, både fysiske, psykiske og på internett, og gi dem mot til å si nei.

Utvalgt aktivitet:

- Arbeidsgruppe bestående av representanter for skole, barnehage og helsesykepleier i Tysfjord og Hamarøy, samt Fylkesmannen i Nordland. Ledet av kommunalleder for skole og oppvekst Gunnar Solstrøm.
- Er gjennomført et omfattende arbeidet med tema- og undervisningsplanen «Oaggi muv/Gjør meg trygg». Denne ble implementert ved skolestart høst 2018, og er i gang med sitt 2. driftsår. I all hovedsak gode tilbakemeldinger fra ansatte, foreldre og barn/unge.

- Kurstilbudet «Foreldreforberedende kurs» Hadde nylig sin første gjennomføring i Ballangen. Små fødselstall/ få gravide. Ingen gruppe aktuell i Hamarøy/Tysfjord pr nå. Skal evalueres kommende uke, med tanke på evt behov for justeringer av kursplanen/ leksjonsbeskrivelsene.
- Knut Hamsun vgs er påkoblet, for å videreføre arbeidet, med bevissthet og kunnskap om det som er gjort i grunnskolen.
- Gjennomført seminar med 220 ansatte med repetisjon og påfyll av kompetanse knyttet til å samtale med barn, og til å håndtere situasjoner med mistanke om vold og seksuelle overgrep i samarbeid med politi og barnevern.

Styringsgruppa vurderer delprosjekt 2 å ha innfridd målsetningen i prosjektskisse av 23.06.2017.

Forøvrig vises det til vedlagt rapport fra prosjektleder til styringsgruppa for mer inngående beskrivelse av aktivitet.

Delprosjekt 3 - Avdekningskompetanse og rutiner for meldeplikt

Målsetting:

Målet er at alle som arbeider med barn og unge skal ha kunnskap om og kjenne igjen tegn på at barn og unge blir utsatt for seksuelle overgrep, eller andre former for mishandling eller alvorlig omsorgssvikt. De skal også ha kompetanse til å håndtere mistanke om seksuelle overgrep i tråd med gjeldende retningslinjer.

Utvalgt aktivitet:

- Arbeidsgruppe bestående av representanter fra barneverntjenesten, helse og omsorgstjenesten i Hamarøy og Tysfjord samt Fylkesmannen i Nordland. Ledet av kommunalleder helse og omsorg i Tysfjord Lill – Tove Hansen.
- Et stort antall ansatte i Tysfjord kommune (et flertall av bhg og lære) har tatt RVTS nettkurs
- 6 gjennomføringer av 2 dagers kurs for totalt ca 800 deltakere. Kursene består av tema: **Fenomenkunnskap/samtale med barn/samhandling + Juridiske emner**, for div fagfolk og frivillig sektor:
  - 1. feb 2018 Storjord J 60
  - 2. feb 2018 Storjord J 66
  - 14. feb 2018 Storjord F 105
  - 15. feb 2018 Storjord J 110
  - 8. april 2019 Narvik J 153
  - 9. april 2019 Kjøpsvik J 18
  - 10.april 2019 Oppeid J 19
  - 27. mai 2019 Narvik F 125
  - 28. mai 2019 Kjøpsvik F 14
  - 29. mai 2019 Oppeid F 14
  - 2. okt 2019 Narvik J 40
  - 3. okt 2019 Oppeid J avlyst
  - 4. okt 2019 Drag J 7
  - 22. okt 2019 Narvik F 61
  - 23. okt 2019 Drag F 13
- 3. sept 2019 arrangert heldags undervisning med prof. emeritus Arne Holte om hvordan jobbe godt med psykisk helsefremmende og forebyggende innsatser og samtidig sikre en god kommuneøkonomi

- 6. nov 2019 arrangerte FAU Kjøpsvik skole, i samarbeid med Jasska/Trygg undervisning for elevene på dagtid og foreldremøte på kveldstid med Alexander Skadberg, om en oppvekst med utfordringer og mestring av livet.

Styringsgruppa vurderer delprosjekt 3 å ha innfridd målsetningen i prosjektskisse av 23.06.2017.

Forøvrig vises det til vedlagt rapport fra prosjektleder til styringsgruppa for mer inngående beskrivelse av aktivitet.

Delprosjekt 4 - Oppvekstplan

Målsetting:

Veiledning og bistand til å utvikle en strategisk oppvekstplan for kommunen. Oppvekstplanen skal bidra til at barn og unge i kommunen sikres et godt og trygt oppvekstmiljø.

Den opprinnelige målsettingen med dette delprosjektet var at de samlede erfaringer og resultater fra de ulike delprosjektene, skulle sammenfattes og danne grunnlaget for en oppvekstplan for den nye kommunen. Tidsmessig sammenfaller ferdigstillelse av oppvekstplanen og oppstart av ny kommune i tid i opprinnelig skisse. Styringsgruppa bestemte derfor tidlig i prosjektperioden at dette arbeidet måtte ferdigstilles i de nye kommunene for å sikre nødvendig forankring i det nye kommunestyret. Det er nedsatt en arbeidsgruppe bestående av deltakerne fra delprosjektgruppe 2, som har fått i oppdrag å utforme forslag til oppvekstplanen til politisk behandling.

Delprosjekt 4 har i prosjektperioden fungert som en dynamisk buffer, for å håndtere en stor mengde restoppgaver og aktiviteter som ikke er beskrevet i den opprinnelige prosjektskissa. Her har prosjektleder fanget opp og ivaretatt oppgaver som det tematisk ikke har vært naturlig å legge i en av de andre delprosjektene, eller som det ikke har vært kapasitet til å håndtere i disse. Aktivitetene redegjøres nærmere for i vedlagt rapport fra prosjektleder til styringsgruppa.

Delprosjekt 5 - Tillit (Arran)

Målsetting:

Hovedmålene med prosjektet var å sikre et trygt oppvekstmiljø, gjennom å styrke det gjensidige tillitsforholdet mellom den samiske befolkningen og offentlige myndigheter, for å forbedre virkningen av offentlige tiltak og de øvrige tiltakene i hovedprosjektet. Tiltakene skulle ha den hensikt å bidra til at tillit og verdighet også skulle styrkes internt i det samiske samfunnet.

Utvalgt aktivitet:

- Midlene har i hovedsak gått til lønn og kursvirksomhet. Delprosjektleder ansatt fra 1. august 2018
- Arran har arbeidet for å tilby en møteplass/ samlingssted, hvor berørte kan fortelle sine historier og uttrykke sine behov.
- Arrangerte 3. mars stolhetskonserten «Miha» i Hamarøyhallen med stort lokalt engasjement. Ca 700 publikum. Konserten kan sees i opptak på NRK sine nettsider.
- Åpent seminar om tillit og behov i Tysfjordsamfunnet i 2018.
- Egen ungdomskonferanse våren 2019
- Konferansen Menn, maskulinitet og seksuelle overgrep, høsten 2019.
- Fagdag i samarbeid med KUN/ SANKS/ Skeiv ungdom – omtale av rapporten «The only gay in Sapmi»

- Utviklet kurspakke om samisk kultur og språk og gjennomført kurs for +900 for ansatte i offentlig og privat sektor. Dette inkluderer blant annet Hamarøy og Narvik kommune, alle ansatte hos Fylkesmannen i Nordland, Kommunal- og moderniseringsdepartementet m.fl.

Det vises til vedlagt rapport fra prosjektleder til styringsgruppa for mer inngående beskrivelse av aktivitet, samt regnskapsmessig rapportering fra delprosjektet.

Økonomi

Delprosjekt 1 – 4 har vært under felles økonomistyring ivaretatt av prosjektleder. De største utgiftsområdene kan grovt beskrives som:

- Løpende faste lønns- og personalutgifter
- Nødvendige tjenestereiser for aktører tilknyttet prosjektet, - herunder også bruk av båtskysse for forsøksdrift med oppsøkende sosialt arbeid i Musken
- Gjennomføring av ulike utviklingsprosesser med flere arbeidsgrupper, - herunder bl.a utvikling, implementering av tema og undervisningsplanene «Oaggi muv/Gjør meg trygg» og ungdomsarbeidet med tiltaket «Ung samfunnsbygger», og finansiering av videreføring av BTI i nye Narvik juli-des 2019
- Kunnskapsbygging ved gjennomføring av et stort antall kursdager. Herunder innleie av eksterne foredragsholdere, leie av lokaler, reise og oppholdsutgifter i anledning arrangementer. Alle kunnskapsbyggende aktiviteter har vært uten deltakeravgift for å stimulere til stor deltakelse.
- Andre arrangementet som tilbys store grupper av fagfolk, frivillige, barn og ungdom.

Regnskapet (delprosjekt 1 – 4): pr 27.01.20, viser et **mindreforbruk på kr 1.090.855,22.**, mens regnskapet for delprosjekt 5 viser et **merforbruk på kr. 343 701.** (Vedlegg 1 og 2 i vedlagt rapport fra prosjektleder til styringsgruppa).

Økonomisk oppstilling (delprosjekt 1 – 4):

2017:

Tilskudd fra KMD	1 500 000,-
Forbruk delprosjekt 1 - 4,	490 815,-
Resterende overført til 2018	

2018:

Overført ubrukte midler fra 2017,	1 009 185,-
Tilskudd fra KMD:	3 000 000,-
Forbruk delprosjekt 1 – 4,	2 021 563,-
Korrigerings av for mye fondsavsetning	10 213,-
Ekstra kostnad bruk av ambulansesebåt til tjenestereiser til/fra Musken	383 817,-

2019:

Overført ubrukte midler fra 2018	1 593 591,-
Forventet tilskudd fra KMD	3 000 000,-
Forbruk delprosjekt 1-4	3 512 948,-

Samlet forbruk delprosjekt 1-4 2017-2019: 6 419 357,-

Samlet vurdering

Styringsgruppa vurderer prosjektet som helhet å ha innfridd målsetningene som det ble redegjort for i brev av 23.06.2017. Unntaket er delprosjekt 4 (oppvekstplan) hvor styringsgruppa i statusmøter har informert Kommunal- og moderniseringsdepartementet om at arbeidet måtte slutføres i regi av de nye kommunene. Dette arbeidet er nå påbegynt i nye Hamarøy kommune. Det bemerkes at mindreforbruket i regnskap delprosjekt 1 – 4 til en viss grad kan forklares med utsatt oppstart av dette arbeidet.

Styringsgruppa bemerker videre at opprinnelig søknad om finansiering av tiltak/ prosjektskisse ble beregnet ut fra kostnadsanslag utformet under sterkt tidspress. Det oppleves i ettertid derfor noe urimelig at Arran skal bære merforbruket i delprosjekt 5. Styringsgruppa søker på bakgrunn av dette om departementets godkjenning av omfordeling av **kr. 343 701** av mindreforbruket i delprosjekt 1 – 4, til delprosjekt 5 for å dekke merforbruket.

Styringsgruppa ser det som svært viktig at det omfattende arbeidet Jasska/ Trygg har gjennomført i prosjektperioden, følges opp, implementeres og får det nødvendige fokus i de nye kommunene. Arran, Hamarøy og Narvik kommune har søkt Kommunal- og moderniseringsdepartementet om finansiering av oppfølgingstiltak i etterkant av Jasska/ Trygg. Styringsgruppa støtter søknadene, og ser disse som viktige bidragsytere for å få realisert resultatene fra prosjektperioden.

Med hilsen

Tom Cato Karlsen
Leder av styringsgruppe Jasska/ Trygg

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Sluttrapport prosjekt JasskaTrygg til styringsgruppa